

Hoor de melodie

– Beverley Champion

De meesten van ons kunnen zich de Walt Disneyfilm ‘Sneeuwitje en de zeven dwergen’ wel herinneren. Wanneer we dat verhaal vanuit een theosofisch perspectief bekijken, zien we dat er zeven dwergen waren – aangezien zeven het magische getal is – en beseffen we dat hun individuele namen de schommelingen van onze menselijke persoonlijkheden weergeven die wij dagelijks ervaren. Kunt u zich hun namen herinneren?

Dan komen we bij de centrale figuur van de film, het lieve, onschuldige meisje, Sneeuwitje, waarbij juist haar naam zuiverheid impliceert en een spirituelere staat aangeeft dan de onvoorspelbare persoonlijkheid. De film bevatte ook vele andere elementen die wij tegenkomen in de reis van de mens, zelfs de duisterder situaties. De verleiding met de heerlijke rode appel, de ijdelheid en de afgunst zoals afgeschilderd in het karakter van de boze koningin, het voorgenomen verraad tegen Sneeuwitje, enzovoorts. Maar zoals in alle echte mythen triomferen de heldin en de held uiteindelijk. Het vertellen van verhalen is altijd gebruikt om de reis van de mens te verhelderen en te verklaren.

Mevrouw Beverley Champion is nationaal voorzitter van de Australische Sectie van de TS.

Er is een zinsnede die theosofen zeer vaak lijken te gebruiken en die is ‘de onderlinge verbondenheid van alle leven’. Dit concept benadrukt de overduidelijke noodzaak van harmonieuze relaties tussen de schijnbaar afgescheiden vormen van het Ene Leven of het Ene Levenslied. In een aanhaling van Eliphas Levi vermelden *De Mahatma Brieven*: ‘Onze zielen vormen als het ware de muziek waarvan onze lichamen de instrumenten zijn, maar zij kan zich niet laten horen zonder een materiële intermediair.’

Wij horen de bewering dat de ziel de zanger is, die de muziek creëert waardoor onze verscheidene lichamen resoneren in een bepaalde incarnatie. Bovendien dat de ziel haar behoeften kent en daarom de componenten gekozen heeft van de persoonlijkheid die haar instrument is, in overeenstemming met die noden. HPB schreef (*Collected Writings, vol.3, p.434*): ‘het is het spirituele Zelf dat de toon van het hele leven van een mens bepaalt, en bovendien is het de menselijke stem alleen die ten grondslag ligt aan de melodie van dat leven, of de tonen nu zoet of schrill zijn, harmonieus of wild.’

Het horen van de melodie die de ziel zingt is slechts het begin van de oefening. De opdracht schijnt te zijn het leren spelen van het lied op, of door middel van, het instrument van de ziel, de persoonlijkheid.

En daar zit hem de kneep! Om HPB weer aan te halen:

‘De menselijke persoonlijkheid is de meest grillige, onzekere en variabele van alle instrumenten, die meer dan enig ander, constant stemmen vereist.’

Het leren spelen van de muziek die de ziel zingt houdt het echt horen in van diens melodie. Dit vraagt van ons dat wij de bepaalde ervaring waar wij doorheen gaan op enig willekeurig moment, of dat nu leuk is of niet, verstaan en waarlijk begrijpen. Het betekent volkomen aanwezig zijn op dat ogenblik, met een verhoogd bewustzijn, door observatie en aandacht, waarbij wij de ervaring zonder oordelen geabsorbeerd en zo mogelijk geabsolveerd laten worden. Op deze wijze dragen wij geen extra bagage van wanklank over naar de volgende ervaring. Het nieuwe moment brengt haar eigen omstandigheden, haar eigen toon die wij moeten horen en door ingespannen luisteren naar de boodschap of de melodie worden wij dan geleid bij het omgaan met onze dagelijkse ervaringen op een meer nobele, mededogende en bovenal harmonieuze manier.

In zijn opstel over Spirituele Wetten suggereert Emerson: ‘Totdat wij erin slagen om een communicatie tot stand te brengen tussen onszelf en anderen in onze proportie en formaat, hebben wij onze roeping nog niet gevonden.’ Met andere woorden, dan spelen wij nog niet ons unieke lied in de hele levenssymfonie. Maar voor stervelingen in de 21e eeuw is het vaak moeilijk om de melodie te horen terwijl wij zo bezig blijven met de liedtekst. Om echt de resonantie te horen die geproduceerd wordt door onze eigen gedachten en dienovereenkomstige spraak en handeling, moeten wij begrijpen dat wij voortdurend de toon of kwaliteit van ons leven en onze relaties schrijven en herschrijven. Wij moeten er zeker van zijn dat deze toon of noot in overeenstemming is met het lied van onze ziel. Het waarlijk horen van de muziek van onze ziel betekent het horen van de stem van de stilte.

Wanneer wij in staat zijn mentaal onderscheid te maken tussen de geluiden van de beschaving die zich voortdurend aan ons opdringen en het levenslied dat voortdurend gezongen wordt, kunnen wij bewust in gemeenschap verkeren met de natuur.

Het waarlijk horen van de muziek van onze ziel betekent het horen van de stem van de stilte.

Dit vraagt van ons dat wij het vermogen om met volle aandacht te luisteren naar de unieke aria die geboden wordt door een enkele vogel, verder ontwikkelen; dat wij niet alleen in staat zijn de wind in ons gezicht te voelen, maar ook de beweging van de verkoelende luchtstroom te horen. De handelingen van luisteren en horen zijn onderling afhankelijk. Als we de tijd nemen om de eerste tedere groene blaadjes, die het begin van nieuw leven aankondigen – een nieuw seizoen – op te merken en te onderzoeken, horen wij in feite de mededeling van de boom dat de tijd van slapen weer voorbij is en dat het sap omhoog gestegen is. Door onze handeling van bewustzijn, het opmerken van de schoonheid die ons omringt, horen wij in feite, op dat moment, het levenslied dat de natuur voortdurend aan het zingen is.

Maar milieudeskundigen waarschuwen ons dat het levenslied gevaar loopt verloren te gaan door de angstkreten die voortkomen uit de wouden van de wereld die wij met een noodgang aan het decimeren zijn, en door de kreet van de dieren wier woonplaatsen wij vernietigd hebben. Is de meerderheid van de mensheid deze vitale verbinding met de natuur kwijtgeraakt? Thoreau sprak over onze gezamenlijke relaties met de natuur toen hij zijn fantastische, spirituele ervaring bij het Waldenmeer beschreef:

‘Terwijl ik deze gedachten koesterde in een zacht regentje, voelde ik plotseling zulk zoet en weldadig samenzijn met de natuur, juist in het tikken van de regendruppeltjes, en in

ieder geluid en uitzicht rond mijn huis, een oneindige en onverklaarbare vriendelijkheid, opeens, als een atmosfeer die mij steunde, die de ingebeelde voordelen van menselijke nabijheid onbetekenend maakte. Elk den-nennaaldje zette uit en zwol op van sympathie en werd mijn vriend. Ik werd zo sterk bewust gemaakt van de aanwezigheid van iets dat mij na stond... dat mijn naaste en hu-maanste bloedverwant geen mens was... Ik dacht dat geen enkele plaats mij ooit weer vreemd zou zijn.'

Thoreau legde uit dat hij, na deze spirituele ervaring van gemeenschap en verbondenheid met de natuur, zich nooit meer eenzaam voelde. Zijn ziel was gevoed.

Luisteren is natuurlijk een kunst. In een Quest boek, *The Zen of Listening* (TPH, Wheaton, zie de rubriek Boek en Periodiek in *Theosofia* nummer 3-2001) zegt de auteur Rebecca Shafir dat luisteren een gezonde activiteit is. Studies hebben aangetoond dat de hartslag vertraagt en dat zuurstofconsumptie en bloeddruk vermindert. Dus luisteren is feitelijk goed voor ons en is een van de beste geschenken die wij aan een ander mens kunnen geven! Het is ook een eerste stap naar het bevorderen van begripvol respect en vertrouwen en dit kan weer leiden naar het zich opnieuw verbinden, verzoening en wereldvrede.

Luisteren is goed voor ons en is een van de beste geschenken die wij aan een ander mens kunnen geven!

Maar bedachtzaam luisteren is een van onze meest onderontwikkelde vermogens. De auteur citeert statistieken verschaft door Albert Mehrabian in *Silent Messages* die ons vertelt dat ons gesproken woord slechts ongeveer 7% van de boodschap die wij aan elkaar trachten te communiceren, overbrengt. Veel grotere delen worden op andere manieren overgeseind. Hij suggereert dat 55% van de betekenis wordt overgebracht door onze gebaren en gezichtsuit-

drukkingen, dat 38 % wordt overgebracht door de toon van de stem, de spreek-snelheid, het ritme en de nadruk die wij op de woorden leggen. Ook is vastgesteld dat wanneer wij met elkaar praten, we slechts een kans van één op zeventien hebben om begrepen te worden! Als dat zo is, zou dat aangeven dat wij de manier waarop wij met elkaar communiceren wel eens nader mogen bezien.

Een ander Quest boek dat recent verschenen is, is een bloemlezing, *Music – Physician for Times to Come*, samengesteld door Donald Campbell. De uitmuntende bijdragen daarin gaan over muziek als medicijn en er wordt gesuggereerd dat wij kunnen leren hoe de schoonheid van muzikale klanken te gebruiken om onszelf te componeren tot volmaakte harmonie-octaven.

De therapeutische voordelen van muziek, en in het bijzonder het effect op het menselijk lichaam van zingen en ritmisch zingen, zijn overbekend. Zowel Tibetaanse als Gregoriaanse gezangen worden beschreven als 'heilige geluiden' die een diep gevoel van vrede en harmonie produceren. Verder wordt gesuggereerd dat het oor de energie, die zich in een spiraalbaan beweegt vanuit de kosmos, verzamelt en aldus de zanger vitaliteit verschaft. Er wordt geïmpliceerd dat het menselijk ras uiteindelijk de techniek van het luisteren, niet alleen met het oor, maar ook met het hart, de botten en het bloed uiteindelijk zal ontwikkelen en onder de knie krijgen. Onlangs is het harmonische zingen opnieuw geïntroduceerd en er wordt gesuggereerd dat elk lichaam of vorm een concertzaal is, waarin een unieke symfonie voortdurend gespeeld wordt.

Een andere schrijver spreekt over de menselijke behoefte om naar 'juiste muziek' te luisteren. Muziek die een respons oproept die door onze ziel verwelkomd wordt, die onze verbondenheid met de natuur versterkt. De term 'muziek der sferen' zou beschreven kunnen worden als de harmonieuze interactie van alle trillingen tot één akkoord, en het ontdekken van deze harmonie en het zich erop afstemmen is

het resoneren in harmonie met het universum. Dit is het thema van ons congres. Het is echter pijnlijk duidelijk dat tegenwoordig op veel gebieden de mensheid sterk 'disharmonieert' met de natuur.

De manier waarop wij ons leven leven is onze unieke bijdrage tot het universum. Bewust meedoen met ieder individu die een harmonieus leven leeft zal noodzakelijk zijn als alle individuele noten samenklinkend gehoord moeten worden, zoals een hele symfonie die opnieuw verbonden is met het ene 'lied van het universum'. De mate waarin wij kunnen beantwoorden aan de harmonie van het 'geheel' staat in rechtstreekse verhouding tot de mate van harmonie die wij ervaren wanneer wij in contact staan met anderen om ons heen. Wij raken iedereen met wie wij in contact komen door onze geheel eigen vorm van poëzie en wij doen dit juist omdat we aanwezig zijn in de wereld. Het is wel genoemd de 'dichtkunst van onze ziel'.

Als mensen kunnen wij kiezen waarover we denken en er wordt wel gezegd dat het hiaat tussen onze gedachten sterkt lijkt op de pauze tussen de noten van een muziekpartituur. Het is de pauze die, wanneer wij erop ingaan en de stilte begrijpen, ons in staat stelt de unieke melodie van de ziel te horen. In dat kleinoord, *Licht op het Pad*, lezen wij: 'luister naar het Levenslied', en het commentaar adviseert ons:

'Kijk er naar uit en luister er eerst naar in uw eigen hart. Aanvankelijk zegt u misschien: "Het is er niet; als ik zoek vind ik alleen wanklank." Zoek dieper... Er is een natuurlijke melodie, een obscure bron in elk menselijk hart; zij is misschien verborgen en volkomen afgedekt en tot stille gebracht – maar zij bestaat... Bewaar de melodie die u hoort in uw geheugen. Leer hieruit de les van harmonie.'

Een voormalige president van de TS, N.Sri Ram, schreef in *Thoughts for Aspi-*

rants: 'Wanneer wij in een opperste, niets achterhoudende overgave versmelten en oplossen, wanneer wij tot in ons diepste wezen geroerd zijn door een schoonheidsfantasie, wanneer wij in het hart van een broeder gekeken hebben en onszelf in hem verloren hebben, wanneer goddelijk mededogen ons getransformeerd heeft tot iets anders dan wat wij normaal zijn, dan wordt werkelijk de goddelijke melodie in ons uitgedamd, die op een volmaakte dag in alle volheid zal weerklinken.'

Zoals aan het begin van een schepping, het 'ene' tot het 'vele' wordt, zo zal aan het einde het 'vele' weer het 'ene' worden. Maar zoals Darrel Reaney het beschrijft in *Music of the Mind*:

'Het ene leven aan het einde is niet hetzelfde ene als aan het begin... het is veel rijker omdat het alle gevarieerde noten van het scheppingskoor samentrekt tot 'een lied', waarbij het proces van menselijke evolutie een geweven veelkleurig gewaad vormt, terwijl het een symfonie speelt waar er vroeger slechts een melodie geweest was.'

De wanklank in onze hedendaagse wereld is gemaakt door mensenhand, maar wij zijn nog maar leerlingen in het leerproces om volledig mens te worden. Als leden van de Theosofische Vereniging is ons opgedragen te trachten de horizon van de mensheid te verbreden, het begrip aan te moedigen dat de enige manier voorwaarts naar een betere wereld is door een praktische en regenererende broederschap, waarbij onze vooroordelen stap voor stap overwonnen worden.

Het horen van de melodie is het transformeren van wanklank tot harmonie. Dan zullen wij weten dat wij het 'licht' zijn in het 'geluid', en het 'geluid' in het 'licht'.

Uit: *The Theosophist*, mei 2001
Vert. A.M.I.